

نگاهی به کارنامه تأمین اجتماعی در استان‌ها

زیر نظر شورای سیاست‌گذاری
مجری: مؤسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه
خبرنگار اعزامی: غلامرضا خراسانی
عکاس: حسین یاراحمدی
تلفن: ۰۶ - ۸۸۵۱۷۰۸۵
نمبر: ۸۸۵۱۷۰۸۷
www.Atiyehnoweekly.ir

@atiyeno

با تشکر از همکاری ارزشمند
آقایان محمد تلخایی، محمدرضا هدایتی
و علی سعادت‌مهر که در تهیه این
ویژه‌نامه ما را یاری کردند

محمد فاضل ترکمان، رئیس کانون بازنشستگان استان قم از مشکلات معیشتی و رفاهی و دلایل آن می‌گوید:

میهمانان ناخوانده کنار سفره بازنشستگان!

۱۲ سال است محمد فاضل ترکمان، رئیس کانون کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی استان قم است. به گفته وی ۱۲ سال قبل، دفتر این کانون حتی برق و تلفن هم نداشت، اما با همیاری تأمین اجتماعی استان و تلاش و پیگیری بسیاری زیاد، هم‌اکنون این کانون سروسامان یافته است. در دفتر کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی استان قم با او به گفت‌وگو می‌نشینیم؛ در ساختمانی که زمین آن را شهرداری اهدا کرده و سازمان تأمین اجتماعی آن را ساخته است. ترکمان می‌گوید اولین کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی که در کل کشور یک "خانه مهر" را تحویل گرفت، استان قم بود و بعد از چهار پنج سال، استان‌های دیگر.

■ استان قم چه تعداد بازنشسته و مستمری‌بگیر تحت پوشش تأمین اجتماعی دارد؟

در استان قم حدود ۲۸ هزار نفر مستمری‌بگیر و بازنشسته داریم که با تبعه و اعضای خانواده، حدود ۱۱۰ هزار نفر می‌شوند.

■ آمارها حکایت از آن دارند که روبه‌روز از تعداد پرداخت‌کنندگان حق بیمه (بیمه‌پردازان) کم و به تعداد بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان اضافه می‌شود. فکر نمی‌کنید این روند برای سازمان تأمین اجتماعی و تعادل منابع و مصارف آن مشکل ایجاد کند؟

معتقدیم اگر اجازه دهند سازمان تأمین اجتماعی منابعش را به شکل منطقی مدیریت کند و همچنین اجازه دهند براساس اصول علمی فعالیت کند، نه الان و نه پنجاه سال آینده به مشکل برخورد خواهد خورد. متأسفانه در دوره‌های شرکت‌های اقتصادی سازمان به حیاط خلوت دولت‌ها تبدیل شده بودند و هر کس سعی می‌کرد سهمی از این بخش را از آن خود کند. تعویض مدیریت‌های مداوم و جابجایی‌های مستمر مدیران، هم بلایی سر سازمان آورد که به این راحتی‌ها قابل جبران نیست. هیچ مدیریتی در عرض یک سال یا کمتر، کاری مفید نمی‌تواند انجام دهد ولی ظرف دو دوره دولت قبل، هفت یا هشت مدیر در سازمان

سخت و زیان‌آوری حذف شود و امکان این امر هم با تعویض دستگاه‌ها و بهسازی محیط و تهویه هوا و غیره وجود داشت. اما نه تنها این کار را نکردند، بلکه کارخانه را تعطیل و کارگران را بیکار کردند، چون ورود بی‌رویه کالای قاچاق، عملاً کارخانه را زیان‌ده کرده و ارزش زمین آن خیلی بیشتر از سود کارخانه بود. اصلاح و بهسازی محیط کار می‌تواند بسیاری از مشاغل سخت و زیان‌آور را از شرایط زیان‌آوری خارج کند.

■ نظر شما در خصوص برخی طرح‌ها در زمینه جدا کردن بخش درمان از سازمان تأمین اجتماعی و الحاق یا ادغام آن در سازمان‌ها و بخش‌های دیگر چیست؟

ما با این چنین طرح‌هایی مخالفیم و جلسات متعددی هم برگزار در این زمینه برگزار و تأکید کرده‌ایم که امکانات و ظرفیت‌های درمانی سازمان تأمین اجتماعی تنها متعلق به کارگران است، نه فرد یا ارگانی دیگر. جدا کردن درمان از سازمان، مثل جدا کردن یک دست از یک بدن است. درمان، جزئی از بدنه سازمان است و تا به حال هم به خوبی عمل کرده و کمک حال کارگران بوده است. عده‌ای دنبال این هستند که بخش‌هایی از سازمان را جدا و آن را با صندوق‌های دیگر ادغام کنند، چون می‌دانند این صندوق هنوز یک ذره جان دارد و بقیه صندوق‌ها تقریباً ورشکسته هستند. تا الان هم به انحاء مختلف در مقاطعی از منابع و خدمات

سازمان استفاده شده و حالا عده‌ای گویا دنبال این هستند کل این منابع را در اختیار بگیرند. خدمات سازمان حق کارگرانی است که ۶۰ سال کار کرده‌اند و با بخشی از دستمزدشان، منابع این سازمان را تشکیل داده‌اند. ما در جلسات مختلف با نمایندگان شهرهای مختلف استان در مجلس شورای اسلامی هم گفت‌وگو کرده و از آنان خواسته‌ایم که به حق الناس

بودن منابع سازمان توجه کنند. در جلسه‌ای هم که با آقای لاریجانی، ریاست محترم مجلس شورای اسلامی که نماینده شهر قم هستند، من شخصاً از ایشان سوال کردم که چرا اقدام موثری در زمینه

■ بازنشستگی‌های پیش از موعد از جمله در مشاغل سخت و زیان‌آور هم فشار سنگینی بر منابع این سازمان وارد آورده است. به نظر شما چگونه می‌توان ضمن حمایت از افرادی که واقعا در مشاغل سخت و زیان‌آور شاغل هستند، از تحمیل هزینه سنگین بر منابع سازمان تأمین اجتماعی جلوگیری کرد؟

قانون بازنشستگی پیش از موعد برای شاغلان مشاغل سخت و زیان‌آور قانون بدی نبود، ولی درست اجرا نشد و به خاطر همین، مشکلات زیادی روی سر تأمین اجتماعی آوار شد. مثلاً من خودم در کارخانه‌ای کار می‌کردم که ۲ هزار کارگر داشت و کارش هم سخت و زیان‌آور بود. قرار بود ظرف دو سال شرایط کارخانه بهسازی و ایمن‌سازی و شرایط

در گذشته، سر سفره تأمین اجتماعی، مدام میهمان‌های جورواجور و مختلف آوردند بدون آنکه حق بیمه آنها به‌موقع یا تمام و کمال پرداخت شود. اینها مشکلات زیادی برای سازمان ایجاد کرده است

پرداخت بدهی‌های ۱۲۰ هزار میلیارد تومانی نهاد دولت صورت نگرفته است. طبیعتاً این وظیفه نمایندگان مجلس است که به عنوان نمایندگان ما، پیگیر احقاق حقوق مردم باشند. ما هم کتباً و هم شفاهاً از نمایندگان مجلس خواسته‌ایم تا این موضوع را پیگیری کنند و الان در برنامه ششم توسعه قرار است این اتفاق بیفتد.

■ نظر شما درباره برنامه‌های رفاهی سازمان برای بازنشستگان نظیر سفرهای زیارتی و سیاحتی چیست؟

برنامه‌های سازمان برای بازنشسته‌ها خوب ولی هنوز اندک و کم‌شمار است، در حد قطره‌ای در برابر دریا. سازمان در سال گذشته کمک خوبی به ما کرد، ولی برنامه‌ریزی آن می‌توانست بهتر باشد. سهمیه ما برای اعزام بازنشستگان به مشهد مقدس حدود ۳۰۰ نفر است، اما حدود ۳۰ هزار نفر بازنشسته داریم! یعنی ۱۰۰ سال طول می‌کشد تا همه مستمری‌بگیران یک بار به سفر زیارتی اعزام شوند.

■ شما در این زمینه چه پیشنهادی دارید؟ این سفرها اکنون به‌صورت رایگان است اما برای کانون‌های بازنشستگی، کار زیادی برای هماهنگی‌ها و پیگیری‌ها ایجاد می‌کند. ما هم به کانون عالی بازنشستگان و هم به سازمان، حضوری و کتبی پیشنهاد دادیم که ۵۰ درصد هزینه‌های سفر را از بازنشستگان دریافت کنیم تا بتوانیم با همین هزینه‌ای که سازمان می‌پردازد، دو برابر بازنشسته اعزام کنیم. اگر برای سازمان و کانون عالی انجام این کار سخت است، مانند سال‌های گذشته برنامه‌ریزی و اجرای آن را به کانون‌های عالی استان‌ها واگذار کنند. هر مبلغی که برای هر استانی اختصاص می‌دهند، به کانون عالی بازنشستگان بدهند و هر کانون، مدارک اعزام بازنشستگان به مسافرت را مثل سال‌های گذشته، به سازمان ارائه کند.

■ به غیر از برنامه‌های سازمان، شما در کانون بازنشستگان چه خدماتی برای بازنشستگان در نظر گرفته‌اید؟

ما در کانون، صندوق قرض‌الحسنه‌ای تشکیل داده‌ایم که در سال به ۳۰۰ تا ۴۰۰ نفر وام‌های جزیی برای تعمیر منزل و خرید وسایل منزل می‌دهیم. هر سال حدود ۴۰۰ نفر را به صورت قسطی برای زیارت به کربلای معلی می‌فرستیم که چک و ضمانت‌شان با ماست. قبلاً اعزام به کشور سوریه هم داشتیم. با مشاور حقوقی هم برای مشاوره به اعضا قرارداد داریم، با فروشنده‌ها قرارداد داریم تا جنس قسطی بدون سود به اعضا بدهند، با بیمه‌های تجاری هم قرارداد بسته‌ایم تا اعضا بتوانند با تخفیف و به‌صورت قسطی کار بیمه ماشین خود را انجام دهند، با دانشگاه علوم پزشکی قم هم قرارداد بسته‌ایم تا به کسانی که ناباروری دارند با تخفیف ویژه کمک کنند. اینها کارهایی است که تاکنون صورت گرفته که البته کم است.